

KV WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO SAMODZIELNEJ BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH

M.p., Wtorek, 17 czerwca 1941 r.

Rok II-Nr 144 (250)

T E L E G R A M Y

NOWA FUNKCJA PREZYDENTA ROOSEVELTA

Waszyngton 16.VI.(R) Senat amerykański zatwierdził wniosek upoważniający prez. Roosevelta do roztoczenia ścisłej kontroli nad wszystkimi zakładami pracującymi na rzecz Obrony Narodowej, a szczególnie nad tymi, w których groziłaby przerwa lub zahamowanie pracy na skutek działalności elementów przeciwnych udzielaniu przez Stany Zjedn. pomocy dla państw demokratycznych.

MIANOWANIE BRYT. PRZEDSTAWICIELA PRZEMYSŁU I KONTROLERA EKSPORTU W AMERYCE

Londyn 16.VI.(R) Wybitny bryt. przemysłowiec, Sir Kenneth Lee, mianowany został przedstawicielem bryt. przemysłu i kontroli nad eksportem ze Stanów Zjedn. A.P. Prezes bryt. Izby Handlowej, Oliver Lyttleton, oświadczył, że stanowisko to ma za cel uzgodnienie i ożywienie podjętego przez W. Brytanię oraz Stany Zjedn. wysiłku, zmierzającego do uzyskania pełnej wydajności w produkcji przemysłu wojennego, jak również do zapewnienia ciągłości dostaw do W. Brytanii.

OPINIA AMERYKAŃSKA DOMAGA SIĘ WOJNY

Waszyngton 16.VI.(R) Dziennik amerykański "Washington Post" wystąpił ostatnio z wyraźnym żądaniem przystąpienia Ameryki do wojny, stwierdzając, że skoro Ameryka znajduje się w stanie wojennym powinna działać tak, jak działa się, prowadząc wojnę. Hitler okazał pogardę dla polityki amerykańskiej, nadszedł więc czas dla przedstawienia się Hitlerowi. Dziennik domaga się wydania flocie amerykańskiej instrukcji, by tropiła i niszczyła bandyckie łodzie podwodne i hitlerowskie okręty pirackie, które za-

grają wolności żeglugi amerykańskiej oraz życiu i mieniu obywateli zachodniej Półkuli.

NIEM. KONTRADMIRAŁ LUTZOW W AMERYCE

Londyn 16.VI.(R) W przemówieniu radiowym na Amerykę Północną, niemiecki kontradmirał Lutzow uskarżał się na trudny dylemat, w obliczu którego znaleźli się Niemcy przez wprowadzenie w życie rooseveltowskiego systemu patroli morskich.

Powiedział on m.i., że okręt niemiecki śledzony przez ameryk. okręt wojenny ma dwa możliwe wyjścia z sytuacji; albo spodziewać się przybycia przeważających sił brytyjskich, albo zatopić statek patrolujący i zbiec. W tym ostatnim wypadku - oświadczył z przekąsem admirał niem. - prez. Roosevelt znajdzie pretekst do wypowiedzenia wojny Niemcom.

AMERYKA BUDUJE OKRĘTY

Nowy Jork 16.VI.(R) W ciągu m-ca maja t.j. w okresie najwyższego nasilenia produkcji amerykańskiej od czasu wojny światowej, w stocznicach Stanów Zjedn. wykonano całkowicie dziesięć nowych okrętów o dużej szybkości i łącznej poj. 80.000 ton. Amerykański Urząd morski dodaje, że prócz tego, spuszczone na wodę dwanaście innych okrętów, które obecnie są wykańczane w dokach.

STATKI AMERYK. DLA W. BRYTANII

Waszyngton 16.VI.(R) Prezes Ameryk. Komisji Morskiej omawiał sprawę przekazania W. Bryt. dalszych statków obcych, zarekwirowanych przez Stany Zjedn. Uzgodniono pogląd, że najpierw winny być przekazane W. Bryt. statki handl. duńskie, ponieważ rokowania co do tych statków rozpoczęły się naj-

wcześniej. Potym przekazane będą statki włoskie i niemieckie, następnie francuskie oraz pozostałe. Dziesięć statków handlowych, które zostały przejęte od "Southern Pacific Co" na rzecz Obrony Narodowej, w myśl ustawy morskiej upoważniającej prez. Roosevelta do przyścia z pomocą sojusznikom - pływac będą pod flagą Panamy.

500 BOMBOWCOW MIESIĘCZNIE
Waszyngton 16.VI.(R) Administracja Pożyczek Federalnych przewiduje sumę 1.000 milionów dolarów, na budowę fabryk lotniczych, których produkcja wyniesie 500 bombowców miesięcznie.

NACZ. KONTROLER PRODUKCJI LOTNICZEJ
Londyn 16.VI.(R) Bryt. Min. Lotnictwa ustanowiło nową funkcję t.zw. kontrolera produkcji lotniczej, mianując na to stanowisko Sir Charles Craven'a. Będzie on odpowiedzialny za całość bryt. produkcji lotniczej przed ministrem lotnictwa. Funkcję kontrolera naczelnego ustanowiono na żądanie prem. min. Churchilla oraz ministra lotnictwa.

STRATY W LUDZIACH W ANGLII W MAJU
Londyn 16.VI.(R) W m-cu maju cyfra ofiar nalotów niemieckich na W. Brytanię wynosi: 5394 zabitych, 5181 rannych oraz 75 zaginionych, uważanych za nieżyjących.

PRZEZWYCIEŻYMY NALOTY NOCNE
powiedział bryt. min. pracy Bevin.
Londyn 16.VI.(R) W przemówieniu w Leicester bryt. min. pracy Ernest Bevin powiedział: "Bliski jest dzień, kiedy mieszkańcy tego kraju unikną niebezpieczeństwa nalotów nocnych i będą mogli spać spokojnie w swoich łóżkach, jak przed wojną." Spowodujemy, że walki nocne - powiedział on - okażą się dla wroga katastrofalne. Bryt. uczeni, inżynierowie i specjaliści, zarówno mężczyźni, jak i kobiety, są w stadium przygotowywania niezbędnych środków obronnych przeciw nalotom nocnym!

DOSTAWY AMERYK. NA ŚRODKOWY WSCHÓD
Waszyngton 16.VI.(R) A. Harriman spec. przedstawiciel prez. Roosevelta do spraw pomocy materialnej dla W. Brytanii udał się w podróż na Śr. Wschód. Złoży on wizytę wojsk. władzom bryt. w Afryce i poinformuje się o stanie dostaw mater. wojennego ze Stanów Zjednoczonych. Towarzyszą mu gen. bryg. Ralph Royce, płk. Green oraz współpracownik w Londynie P. Meiklejohn.

DOSTAWY POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKIE
Pretoria 16.VI.(B.O.P.) Naczelnny dyr. dostaw wojennych Unii Płd. Afrykańskiej Dr H. van der Byl, ujawnił, że połudn.-afryk. produkcja amunicji dla rozmaitych rodzajów broni osiągnęła

wysoką cyfrę oraz, że czynione są obecnie przygotowania techniczne do dalszego zwiększenia wydajności przemysłu wojennego Unii Południowo-Afrykańskiej. Wytwórczość dział przeciwczołgowych przedstawia w tej chwili najdonioślejsze zadanie w programie dobrojenia. Uwzględniono również i rozwinięto w wysokim stopniu produkcję bomb lotniczych, materiałów wybuchowych, pocisków, zapalników, rakiet, amunicji do broni automatycznej. Tak samo spotęgowano produkcję wozów pancernych. Setki z nich zjednały sobie już uznanie na dwóch lub trzech frontach, przyczyniając się m.i. do szybkiego opanowania Abisynii. Afryka południowa fabrykuje obecnie wielkie ilości pneumatyków, oraz pancerzy ochronnych. Poza czołgami armia płd.-afrykańska wyposażona została w samochody transportowe, których liczba sięga kilkudziesięciu tysięcy. 65 różnych typów pojazdów mechanicznych, skonstruowanych zostało ręką płd.-afrykańskiego inżyniera, kreślarza i robotnika. Afryka Połudn. wytwarza również olbrzymie ilości odzieży, bielizny i obuwia wojskowego dla armii imperialnych.

Szef Grupy Zaopatrzenia Unii Płd.-Afryk. M. Kearns oświadczył: "Nasza produkcja wojenna jest olbrzymia. Pracujemy wszyscy bez wyjątku w myśl dewizy, że wojna obecna, jest również wojną inżynierów i robotników."

STANY ZJEDNOCZONE ZAPRZECZAJĄ INSYNUACJOM IRLANDII

Waszyngton 16.VI.(R) Ameryk. sekr. stanu, Sumner Welles, zaprzeczył pogłoskom pochodzącym ze źródeł irlandzkich, jakoby St. Zjedn. miały zażądać od rządu Irlandii upoważnienia na wykorzystanie irlandzkich baz morskich i lotniczych przy przewożeniu dostaw dla W. Brytanii. Zaprzeczenie takie złożono na skutek pojawienia się ze źródeł irlandzkich pogłosek, jakoby rząd irlandzki odmówił tego rodzaju żądaniom Ameryki.

KONFERENCJE CIANO Z RIBBENTROPEM

Wenecja 16.VI.(R) Podczas spotkania min. Ciano z min. Ribbentropem, w związku z przystąpieniem Chorwacji do paktu "osi", ministrowie spr. zagr. Rzeszy i Włoch odbyli dwie dłuższe konferencje. Von Ribbentrop odjechał o północy z Wenecji do Niemiec.

FRANCJA NIEOKUPOWANA PRACUJE NA RZECZ NIEMIEC.

Londyn 16.VI.(R) Ostatnie doniesienia potwierdzają wiadomość, że ponad 6 tys. zrzeszonych przedsiębiorstw przemysłowych we Francji nieokupowanej wykonuje zamówienia dla Niemiec.

"Krótkie serie - ognia!" słyszę głos porucznika. Powoli celuję i naciskam na język spustowy - sucho zagrzeczotała długa salwa. Na moment przerywam, silniej wciskam kolbę w ramię i kończę magazynek drugą długą serią. W tej chwili przypominam sobie, że miałem strzelać krótkimi seriami. Patrzę z niepokojem na porucznika, oczekuję nagany i równocześnie zakładam drugi magazynek. "Brawo - dobry początek!" mówi porucznik, odrywając oczy od lornetki i uśmiechając się do mnie - "dwa motocykle rozbite. Ognia!"

Równocześnie słyszę, że plut. J. rozpoznał ogień i widzę, błysk ognia z krzaków, okalających polną drogę. Na samej drodze nie ma już nikogo poza sylwetkami dwu motorów i kierowców leżących na ziemi. Zaczyna się wzajemna strzelanina, łowią uchem różnicę między naszymi maszynkami a niemieckimi. Ostatnie zdają się mieć ton jakiś niższy i głębszy.

Porucznik ciągle uśmiechnięty z laseczką w rękę, nie pochylając nawet głowy spokojnie przechodzi na stanowisko J. Wyraźnie słyszę jego głos zmieszany z tubalnym barytonem górala. Wtem słyszę głośny okrzyk "małego" (uk. J. wzrost 198 cm.) leżącego poniżej mnie w rowie przydrożnym, któremu porucznik kazał obserwować przedpole wzdłuż głównej drogi - "Cholera tanki!"

Patrzę - zadrżałem. Z lizjery lasu w rozwiniętym szyku bojowym na szerokość całej łąki wysuwają się jeden za drugim czołgi, raz...dwa...osiem...dziesięć - liczę trzynaście, przerzucam rkm. w ich kierunku.

Zatrzymać za wszelką cenę. Jak błyskawica przechodzi mi myśl, że jeżeli się nie zatrzymają, jesteśmy zgubieni. Zanim zdążylibyśmy dobiec pod ogniem i to w otwartym polu do barykady odległej około kilometra, Niemców mielibyśmy dawno na karku. Kolega P. nie mówiąc, zakłada do mego rkm. magazynek z amunicją p-panc. Cztery nasze rkm. zioną teraz ogniem bez przerwy. Czołgi jakby zdziwione nieoczekiwanym oporem zatrzymują się i rozpoczynają także ogień. Suchy trzask ognia naszych rkm. miesza się z głośnymi serjami ckm, nieprzyjaciela i hukami armatek czołgowych. Wyraźnie odróżnia się syk kul z broni maszynowej od metalicznego, głębokiego tonu pocisków armatek czołgowych, przelatujących koło ucha.

Od czasu do czasu przerzucam rkm. na prawo, by nie dopuścić do oskrzydlenia przez chwilowo zapomnianych motocyklistów. Patrzę z podziwem i zazdrością jak plut. J., stary wyga nie cofając

się, zmienia stanowiska ogniowe swojego rkm. wymacane przez wroga. W tej chwili stojąc za drzewem strzela na 20-30 m. nad naszymi głowami do motocyklistów.

Przywarły do ziemi strzelam dalej, oczekując zbawczego turkotu naszych czołgów. Jada, słychać z tyłu charakterystyczny klekot gąsienic. Odetchnąłem z ulgą. Za chwilę kilkanaście metrów na prawo mija mnie nasz czołg, znacznie dalej dwa następne. Piękny, niezapomniany w swej grozie obraz. Widzę wyraźnie pociągłą twarz kprla Ser. i ku memu zdziwieniu przyczepionego do czołgu kprla G. To już nie odwaga, to nie brawura, to szaleństwo. Zasłonięty tylko z przodu płytą żelazną, wystawiony jest zupełnie na prawoboczny ogień motocyklistów.

Czołgi nasze ściągają na siebie cały ogień. Mamy chwilę wytchnienia. Nasze wyszczerbione łopatkki wyrzucają z furją ziemię przed siebie. Ryjemy jak krety łopatką, rękami i paznogiemi. Jeszcze centymeter głębiej, jeszcze dwa, to walka o życie. Przerywam robotę na chwilę, patrzę na walkę czołgów na przedpolu. Ser. przyjął na siebie ogień pięciu czołgów niemieckich, do których podjechał na odległość 100 kroków. Niemcy wycofują się na skraj lasu i ukryci między drzewami strzelają bez przerwy - jeden zostaje na polu bitwy, czarnym dymem wyraźnie znacząc swą obecność. Brawo. Rozbity.

W tem widzę jak kprl G, odpada bezwładnie od czołgu. Nie rozwinię się już nad nim owiany romantyzmem sztandar Legii Cudzoziemskiej **Marokesz**, nie rozwinię się sztandar biało-czerwony, który tak wysoko dzierżył. "Zginał na polu chwały w bitwie pod Champaubert" padną na najbliższym święcie pułkowym słowa przy ponurym warkocie bębnow.

Śmierć zaczyna krążyć między nami. Ginie uk. K. Uk. L. schodzi ze stanowiska trafiony rekoszetem. Oglądam się widzę jak porucznik za drzewem obiegami motocyklowymi wyciąga mu kulę wbitą po trzonek w kość policzkową. Patrzę na przedpole. Czołgi nasze ostrzeliwując się wracają. Dalsza walka z nieprzyjacielem ukrytym mimo przygniatającej przewagi liczebnej w lesie i mającym tak wyraźny cel byłaby oczywistym szaleństwem.

Znowu zostajemy sami. Ruchome fortece niemieckie, ponownie wyjeżdżają na przedpole. Na szosie ukazują się trzy samochody pancerne. Idzie do nich seria za serią z rkm. mojego i plut. J. W gorączce bitwy już nie segregujemy amunicji. Pociski zwykle pomieszane

z świetlnymi znaczą wyraźnie swą drogę, no i nasze stanowisko. Nie szkodzi - już i tak dawno jesteśmy odkry-

ci. Najważniejsze, że bijemy celnie, dwa auta uszkodzone.

(C.d.n.)

KRONIKA BRYGADY

17 C Z E R W I E C

Dziś: Adolfa, Inocentego
Jutro: Efrema, Marka i Marcelianusa

Kalendarzyk historyczny:

1025 Zgon Bolesława Chrotrego
1940 Premier Reynaud podaje się do dymisji. Rządy obejmuje marszałek Petain. Ministrem wojny zostaje gen. Weygand. Marszałek Petain ogłasza kapitulację Francji. Premier Churchill wygłasza mowę, w której podaje do wiadomości, że dnia poprzedniego Anglia zaproponowała Francji unie, co nie zostało przyjęte. Anglia będzie walczyć dalej.

Z pozostawionych trzech baonów 1-ej Dyw. - II-gi baon 2-go pułku, wskutek wycofania się bez uprzedzenia baonu, 52 dyw. franc., nie zdołał się wycofać i po zniszczeniu mostów na kanale Mar na-Ren - prawie doszczętnie wyginął na oczach swego pułku. Dwa inne baony - poparte przeciwnatarciem 3 pułku gren. wycofały się poza kanał. Około południa następuje potężny atak Niemców na kanał. Wypada ono na odcinek 2-go pułku, który poczyna się chwiać. D-ca dyw. gen. Duch podwozi samochodem baony odwodowe, ściga oddział rozpoznawczy - i idąc sam w pierwszej linii podrywa całość do przeciwnatarcia. O zmroku Niemcy są wyrzuceni poza kanał. Straty dywizji wzrastają do 25% stanu.

W tym dniu dywizja dowiaduje się o francuskich pertraktacjach rozejmowych.

Dca 2 dyw. strz. wydaje rozkaz marszu do rejonu Montbeliard, skąd dywizja zgodnie z wytycznymi Naczelnego Wodza, miała przebijać się wzdłuż granicy szwajcarskiej do południowej Francji. Dowództwo oddziału wydzielonego (5 pp. i oddz. rozp.) obejmuje d-ca 5 pp. płk. Kowalczewski - i wieczorem wyrusza ku Montbeliard. W Montbeliard są już Niemcy.

ODPOWIEDŹ REDAKCJI

P.ppor. Pleszcz.....
Pieniądze na zakup odzieży dla jeńców polskich w Niemczech można składać w Sekcji Ośw. Kult., która kieruje je dalej. Sprawy te załatwiane są centralnie w Londynie.

Dowódca 10 Brygady Kaw. Panc. zarządza ponowną "amputację" sprzętu i wycofanie się w lasy Grand Jailly, celem wydostania się z "kotła" w kierunku na Flavigny - Semur. W drodze napotkano samochody panc. niemieckie. Na jednym z nich siedział oficer franc. z białą chustą w rękę i zawiadomił o zawieszeniu broni. Należało więc już tylko wydostać się z matni i uniknąć niewoli. Rozpoznanie stwierdziło, że Brygada jest ze wszystkich stron otoczona. D-ca Brygady - zarządza zniszczenie reszty sprzętu i przedzieranie się na piechotę do południowej wolnej części Francji. Stało się to w lesie Bois de Malte pomiędzy Moloy i Dijon - w tym samym lesie w r. 1871 polski oddział ochotniczy płk. Bosak - Hauke legł czołowo do nogi w walce z Niemcami.

Rannych oddano w opiekę ludności cywilnej w Moloy.

Brygada Karpacka znajdująca się w tym czasie w Syrii w obozie Homs - dowiaduje się przez radio o decyzji rządu francuskiego zawarcia z Niemcami rozejmu. Żołnierze poinformowani zostali o tym wydarzeniu na apel wieczornym przez swych dowódców, z tym, że Brygada w żadnym wypadku broni nie złoży. W oddziałach samorzutnie odśpiewano "Rotę".

TEMPERATURA

w dniu 16.VI. o g. 7-ej w słońcu 28°C
w cieniu 23°C
o g. 12-ej w słońcu 41°C
w cieniu 27°C

POLSKIE RADIO KAIR nadało w niedzielę audycję żołnierską p.t. "Mikrofon u żołnierzy" w wykonaniu zespołu teatralnego S.B.S.K.

NA "DOM POLSKI" W JEROZOLIMIE

Oficerowie 2 komp. L.O. złożyli w Sekcji Ośw.-Kult. kwotę L.E. 90 na "Dokończenie Budowy Domu Polskiego w Jeruzolimie".

P O L S K I E K I N O O B O Z O W E
we wtorek 17 czerwca br. wyświetla film p.t. "ZABŁYSŁA i ZGASŁA" z Clare Trevor i J. Darwell w rolach głównych. Początek przedstawienia o g. 19.15.

STAN ZBIÓRKI NA "DOKOŃCZENIE BUDOWY DOMU POLSKIEGO W JEROZOLIMIE"

Do dnia 16 czerwca br. złożono w Sekcji Ośw.-Kult. na "Dom Polski w Jeruzolimie" L.E. 147.955.

O S T A T N I E W I A D O M O Ś C I

ODCZYT "O PRZEMIANACH W AMERYCE".

London 16.VI.(Pol.Radio) P.Adam Prager wygłosił w poniedziałek przed mikrofonem Pol.Radia - pogadankę "o przemianach w Ameryce", w której omówił rolę prez. Rocsevelta w budzeniu swego narodu. Idąc krok po kroku od ustawy o neutralności, aż do ogłoszenia stanu pogotowia wojennego Ameryki Prezydent osiągnął czynną postawę Ameryki wobec wojny, przekonując ciągle Amerykanów, że więcej trzeba się bać strachu przed wojną, aniżeli samej wojny, która jest mniej niebezpieczna, aniżeli strach przed nią.

MANIFESTACJA ZBLIŻENIA BRYT.-AMERYK.

Rochester (St.New York) 16.VI.(R) Amerykański uniwersytet w Rochester nadał premierowi bryt. Winstonowi Churchillowi tytuł doktora honorowego praw. Uroczystość nadania odbyła się przez radio. Na przemówienie rektora uniwersytetu A.Valentine odpowiedział Churchill 10 minutową mową. W imieniu premiera bryt. dyplom doktorski przyjął znany ekonomista prof.N.Hall, delegat bryt. min.wojny gospodarczej przy ambasadzie w Waszyngtonie.

W uzasadnieniu nadania tego stopnia czytamy: "Nasze serca zwracają się do Anglii. Wolność jest naszą wspólną sprawą. Pan przewodzi obrońcom tej sprawy w Anglii. Ameryka żywi dla Pana podziw. Oby pokój zapewniający wolność był Pana wielkim dziełem".

NAPIĘCIE NIEMIECKO - SOWIECKIE

Ankara 16.VI.(R) Źródła amerykańskie i inne neutralne nadal podają wiadomości o napięciu istniejącym między Niemcami i Rosją Sowiecką. W ciągu ub. kilku tygodni liczba wojsk niemieckich w Rumunii została podwojona do og.ilości 600 tys. żołnierzy. Niemal wszystkie pociągi są wykorzystywane do transportu wojsk nad granicę sowiecką. Amb.Winogradow nie mógł odpłynąć z Turcji, gdyż kapitan i załoga statku, na którym miał odjechać, zostali zatrzymani przez policję za "prowadzenie nielegalnej akcji".

Z Rosji sowieckiej nadchodzą wiadomości o zakrojonych na szerszą skalę manewrach, jakie odbywają się w kilku okręgach, z udziałem czołgów i oddziałów spadochronowych. M.i. wymienia się okręg moskiewski, kijowski i uralski.

Sowieckie koła wojskowe mają być przeciwne polityce Stalina polegającej na próbie uspokajania Hitlera przez czynienie mu ustępstw. Marsz. Timoszenko miał wyraźnie domagać się zajęcia zdecydowanego stanowiska

przeciwko żądaniom Hitlera.

Radio budapeszteńskie doniosło, że wojska rosyjskie, które były skoncentrowane nad granicą turecką, zostały wysłane "na inne stanowiska".

Wg doniesień radiowych nad swą granicą zachodnią, Sowiety skoncentrowały wojska w sile ok.150 dywizyj.

Z Ankary donoszą, że amb.W.Brytanii Sir H.Knatchbull-Hugessen odbył dłuższą rozmowę z tureckim min.spr.zagr. Saradżoglu, który konferował też z amb.włoskim w Ankarze. Przypuszczają, że jednym z tematów rozmowy min.tureckiego z Amb.W. Brytanii była sytuacja w Rosji Sowieckiej. Między Rumunią i Turcją zawarty został układ handlowy, na mocy którego za dostawy nafty rumuńskiej, Turcja dostarczy bawełny.

Polskie Radio donosi, że oddziały niemieckie w Bułgarii otrzymały przed 3 tygodniami podręczniki do nauki języka hiszpańskiego. W Niemczech zaś jak donosi AFI mnożą się kursy narzeczy afrykańskich, połączone z wykładami o higienie podzwrotnikowej.

UKŁAD HANDLOWY SOWIECKO-JAPOŃSKI

Moskwa 16.VI.(R) Ag.Tass podaje, że w wyniku przewlekłych pertraktacji rozpoczętych w lutym br.nastąpiło ostatecznie podpisanie układu handlowego między Sowiecami a Japonią.

NAPIĘCIE DOKOŁA INDYJ HOLENDERSKICH

Czungking 16.VI.(AFI) Wobec zdecydowanej postawy władz w Indiach Holenderskich nie ustępowania wobec żądań japońskich, powstała napięta sytuacja. Na groźby prasy japońskiej wywarcia jeszcze większego nacisku przez użycie sił zbrojnych, władze holenderskie zapowiedziały przerwanie toczących się w Batawii rokowań gospodarczych z Japonią.

U wybrzeży Czekiangu japończycy mieli skoncentrować już ok.100 okrętów różnej wielkości, wśród których znajdują się krążowniki i lotniskowce. Kilka okrętów miało już wypłynąć w kierunku południowym. Manewr ten uważany jest bądź za zapowiedź działań na Południowym Pacyfiku, bądź też za próbę zastraszenia Indyj Holenderskich.

ZDOBYCIE SAIDA I KISWEH - ZACIĘTE WALKI W SYRII

Kair 16.VI.(R) Komunikat bryt.stwierdza, że pomimo znacznego oporu stawianego przez wojska rządu w Vichy, siły sojusznicze zajęły Kisweh, na prawym skrzydle, oraz Saída nad morzem. Uczyniono wszelkie wysiłki celem uniknięcia zbędnego przelewu krwi podczas działań zmierzających do pokrzy-

zowania planów niemieckich wkroczenia do Syrii i aby uprzędzić nadejście większych sił niemieckich. Tymczasem gwałtowne walki nawiązano również na odcinku środkowym.

Kisweh leży o jakie 18 km. na połudn. od Damaszku. Po zajęciu tego miasta rozpoczęto manewr mający na celu otoczenie Damaszku. Wiadomość o zajęciu przez wojska bryt. idące z Iraku miejscowości Deir ez Zor nad Eufratem nie potwierdza się.

Z kół Niezależ. Francuzów podano, że zajęta została miejscowość Nahta leżąca o 11 km. na półn. wschód od Kisweh. Korosp. ameryk. podają, że wojska bryt., które wyruszyły z Iraku, dotarły do wybrzeża morskiego pod Aleksandretą (granica turecka).

RAF atakował lotnisko w Aleppo, niszcząc samoloty na ziemi i wywołując pożary. Uszkodzono też w walkach w powietrzu kilka myśliwców nieprzyj., które usiłowały interweniować. Myśliwce bryt. nad Kisweh odparły formacje francuskich samolotów typu Devoitines, niszcząc 2 z nich. Myśliwce austral. zestrzeliły w tym samym rejonie 2 bombowce nieprzyj. i ostrzeliwały kolumnę nieprzyj. wozów pancernych. Patrol myśliwców chroniących okręty bryt. u wybrzeży syryjskich uszkodziły poważnie kilka samolotów z dwóch nieprzyj. formacji. Z Vichy doniesiono, że samoloty marynarki francuskiej, które przybyły do Syrii, natychmiast zaatakowały okręty bryt. Przy jednym z oficerów wojsk rządu w Vichy znaleziono rozkaz strzelania do parlamentarzysty sojusznicy. Gen. Dentz wydał rozkaz, aby wszyscy urzędnicy w Bejrucie pozostali na swych stanowiskach, aż do odwołania. Żandarmeria i policja patroluje nocą na ulicach Damaszku i Bejrutu, aby zapobiec ew. rozruchom. Donoszą równocześnie o dalszych wypadkach przechodzenia Francuzów na stronę sojuszniczą. Pod Damaszkiem przeszedł znaczny oddział legionu cudzoziemskiego, który połączył się z czarkiesami płk. Colleta. Również podczas krótkiego starcia wojsk imperialnych z francuskimi nad wybrzeżem, przy t.zw. jaskiniach fenickich, wzięto do niewoli 200 żołnierzy z legii cudzoziemskiej.

Władze bryt. upoważniły już kupców z Libanu i Syrii do czynienia zakupów benzyny w Palestynie i do wysyłania do obszarów zajętych przez wojska sojusznicze również zboża, mąki, cukru i kawy.

Władze bryt. zawczasu wydały zarządzenia umożliwiające wysyłkę środków żywności z Palestyny do uwolnionych obszarów syryjskich.

BRYT. DZIAŁANIA OFENZYWNE W LIBII

Kair 16. VI. (R) Komunikat donosi, iż wojska bryt. rozpoczęły w niedzielę działania ofenzywne przeciwko nieprzyj. pozycjom na połdn. i połdn.-wschód od Sollum. Jak daleko wojska bryt. posunęły się naprzód narazie nie wiadomo. Niemcy i Włosi w swych komunikatach podkreślają, że atak bryt. jest b.gwałtowny i że walki są w toku. W nocy na 14 bm. oddział bryt. zaskoczył kolumnę włoską w rejonie Gambut około 60 km. na zachód od Bardii. Zniszczono 12 pojazdów nieprzyj. RAF i lotnictwo połdn.-afryk. w niedzielę zestrzeliły 3 Me. 109 oraz 1 CR 42. Ostrzeliwano z karabinów maszyn. nieprzyj. oddziały oraz kolumny transportowe i pancerne w pobliżu Gazala, Capuzzo i Barka niszcząc szereg pojazdów. W nocy na 15 bm. w Benghazi spowodowano gwałtowną eksplozję w porcie i pożar widoczny na odległość 150 km. Atakowano również obóz nieprzyj. w Bardii i lądowisko w Dornie, powodując pożary. Na lotnisku w Gazala zestrzelono dalszych 9 maszyn, pod Sofafi zaś jeszcze 2 Me. 110. Ze wszystkich działań na B. Wschodzie nie powróciło 6 samol. bryt.

NOWE SUKCESY W ABISYNI

Kair 16. VI. (R) W rejonie m. Soddu podał się gen. Pralormo wraz z 2.000 żołnierzy włoskimi. Oddziały powstańcze walczą z zaciekleścią pod Dżimma. W rejonie Assab wojska imperial. zajęły ważne lotnisko w Maccaca. Oddziały włoskie w połdn.-zach. części Abisynii wycofały się z m. Baco.

ZAOSTRZENIE STOSUNKÓW NIEM.-AMERYK.

Waszyngton 16. VI. (R) Władze ameryk. zarządziły zamknięcie wszystkich konsulatów niemieckich w U.S.A. i wydale nie obywateli niem. współdziałających z konsulatami. Sekr. st. C. Hull wyjaśnił, że nie oznacza to zerwania stosunków dypl. z Niemcami. Podsekr. st. Welles dodał, że zarządzeniem tym objęto również niem. agencje informacyjne z ag. Transocean na czele, biura podróży, księgarnie i t.p. Zarządzenie to wywołane zostało uprawianiem szkodliwej dla U.S.A. działalności przez te instytucje niem. i nie pozostaje w związku z zatopieniem "Robin Moore".

DZIAŁANIA LOTNICZE NA ZACHODZIE

London 16. VI. (R) Podczas b. słabego nalożu na Anglię stracono 1 bombowca niem. RAF 5-tą noc z rzędu gwałtownie bombardował Zagłębie Ruhry, Kolonię i Hanover, wywołując długotrwałe pożary. Atakując żeglugę zniszczono pod Ems statek o poj. 1.000 t., pod Haye o poj. 4 tys. t. i u wybrzeży Holandii o poj. 3 tys. ton oraz stawiacz min. Atakowano też port w Dunkierce i lotnisko niszcząc kilka samol. 3 bomb. bryt. nie powróciły do swych baz.